

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1405/2018
13.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Јасмине Васовић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Андријане Стефановски, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу К 332/2017 од 04.04.2018. године и Вишег суда у Београду Кж1 423/18 од 26.07.2018. године, у седници већа одржаној дана 13.12.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу К 332/2017 од 04.04.2018. године и Вишег суда у Београду Кж1 423/18 од 26.07.2018. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу К 332/17 од 04.04.2018. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ па му је изречена условна осуда којом је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан да суду на име паушала плати новчани износ од 3.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудне наплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 423/18 од 26.07.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА адвокат Андријана Стефановски, због повреда

закона из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да наведене пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу и сматрајући да присуство јавног тужиоца и браниоца окривљеног не би било од значаја за доношење одлуке, одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче, да је суд у предметном кривичном поступку најпре донео пресуду К 372/14 којом је окривљени оглашен кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, против које пресуде су браниоци окривљеног изјавили жалбу истичући да је у погледу тог кривичног дела наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења у смислу члана 104. КЗ, али да је првостепени суд и поред ове чињенице, након укидања наведене првостепене пресуде у поновљеном поступку окривљеног осудио због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, из списка предмета произлази да је окривљеном АА оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Младеновцу Кт 490/11 – 14 од 04.11.2014. године и то под тачком 2. стављено на терет извршење кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, затим да је првостепеном пресудом Основног суда у Младеновцу К 372/2014 од 12.01.2017. године, окривљени оглашен кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ против које пресуде је, поред бранилаца окривљених, жалбу изјавио и Основни јавни тужилац у Младеновцу због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 8) и става 2. тачка 2) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 440. ЗКП, те да је пресудом Вишег суда у Београду Кж1 253/17 од 27.04.2017. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца, првостепена пресуда укинута у делу којим је окривљени оглашен кривим за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, а да је у поновљеном поступку окривљени побијаном првостепеном пресудом оглашен кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ што је потврђено побијаном другостепеном пресудом.

Имајући у виду да Основни јавни тужилац у Младеновцу у току целог кривичног поступка није мењао правну квалификацију предметног кривичног дела из оптужног акта – члан 138. став 2. у вези става 1. КЗ и да је жалбом оспоравао правну оцену дела по ранијој првостепеној пресуди, којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело из члана 138. став 1. КЗ, то је за

питање наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења релевантна искључиво правна квалификација кривичног дела дата у оптужном акту.

Како је за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ прописана казна затвора од три месеца до три године, то би имајући у виду одредбу члана 103. тачка 6) КЗ, којом је прописано да се кривично гоњење не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна преко једне године и да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења, у смислу члана 104. став 6. КЗ, то би у конкретном случају застарелост кривичног гоњења наступила дана 12.09.2018. године, дакле након доношења побијане другостепене пресуде дана 26.07.2018. године, и правноснажност окончања кривичног поступка.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неоснован захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву наводи да се правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се према одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на исказима оштећених прочитаних на главном претресу од 08.03.2018. године, применом члана 406. ЗКП, не дајући разлоге на основу којих је примењена наведена одредба иако је суд био у обавези да то учини у смислу члана 406. став 3. ЗКП, нити су се странке сагласиле да се ови докази прочитају сходно члану 406. ЗКП.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано бранилац у поднетом захтеву указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, између осталог је прописано, да се са садржином записника о исказима сведока може, по одлуци већа, обавити сходном применом члана 405. ЗКП, ако су испитана лица умрла, душевно оболела или се не могу пронаћи или је њихов долазак пред суд немогућ или отежан.

У конкретном случају, суд је неспорно утврдио да се оштећени ББ и ВВ од почетка главног претреса налазе на привременом раду у Катару и да суд није могао да их испита на главном претресу иако их је позивао и издао наредбу за њихово довођење, из чега произлази да се наведена лица нису могла пронаћи и да је њихов долазак пред суд немогућ, те је у таквој ситуацији сходно овлашћењу из члана 406. став 1. ЗКП, на главном претресу прочитао њихове исказе дате пред Основним јавним тужилаштвом у Младеновцу дана 15.10.2014. године.

Поред тога, за упознавање са садржином записника о исказима, насупрот наводима захтева у смислу одредби члана 405. и 406. ЗКП, није неопходна сагласност странака.

Према томе, искази оштећених ББ и ВВ, саслушаних пред Основним јавним тужиоцем у Младеновцу, не могу се сматрати незаконитим доказима у

смислу навода захтева, због чега је захтев браниоца оцењен као неоснован и у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, бранилац у захтеву за заштиту законитости истиче и то да је приликом подношења жалбе на првостепену пресуду К 372/14 поднето пуномоћје окривљеног дато адвокату Андријани Стефановски а да је окривљени раније ангажованом браниоцу отказао пуномоћје, тако да је адвокат Андријана Стефановски била једини бранилац окривљеног, али да првостепени суд и након отказивања пуномоћја раније ангажованом браниоцу од стране окривљеног ни на један од одржаних претреса није позвао адвоката Андријану Стефановски као браниоца окривљеног, чиме је повређено право на одбрану окривљеног.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева указује на повреду одредбе члана 506. став 1. ЗКП, која се односи на позивање или присуство на главном претресу.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 506. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић